

זהו הבית

מי ביקש מכם לבוא? אמרו לי. מי קרא לכם לכאן? למי אתם נחוצים בכלל? — זאת היתה קבלת הפנים לה זכינו במדינת ישראל, האין זו אפלייה? מה יש, אנחנו לא בני אדם? מרוקאים וצרפתים ששים לקבל ואותנו לא?

באה הביורוקרטיה והחריפה את העלבון. הגרוזים אינם רגילים ל"השקעה כספית לטווח ארוך. את עסקיהם בגרוזיה ניהלו בזמן. היה כסף — קנו. היו זקוקים לכסף — מכרו. ואילו כאן? ההחתימו אותנו על חוזה שכירות. נתנו מיטת ברזל, מורון של קש דוקר, פרימוס, ארבע צלחות פלסטיק ושתי כוסות. כך עשינו היכרות עם הסוכנות... הם הלכו ואנחנו נשארו. עם ארבע קירות ריקים ללא מזון וללא שום הכנה לבאות. לא ידענו אפילו למי לפנות ואל מי לגשת. אף אחד מאתנו לא מדבר עברית וגם הרוסית לא שגורה בפי כולם. ישבנו ובכינו. אולי שבע, אולי שבועיים. התגעגענו לבני המשפחה שהורדו מאתנו בכוח. אף אחד לא בא לדרוש בשלומנו. אף אחד לא הראה סימן כלשהו להתענינות! "

צפויה

סכנת רעב

כשהתאיששו מההלם הראשון — הלכו ומצאו מי שיתרגם להם את הד"טופסים הרבים עליהם הוחתמו במשרד הקליטה ובהכנסם לדירה. הוסבר להם כי אפשר לקנות דירה במחיר 45 אלף לירות. "ארבעים וחמש אלף לירות? ! 10 דיי"רות אפשר לקנות בגרוזיה במחיר כה

לני שבועיים הם צעקו חמס. אני שי משרד-הקליטה והסוכנות הואשמו בפייהם כבעלי "לב של אבן". מגרור נותיהם קבעו קולות זעם וחרון והמליה "אפלייה" חזרה על עצמה כל מספר משפ"טים. היום הם עונים שקולות: "אנטי-שמיות" ואפילו מזוהרים את ראש-הממשלה "להפסיק להשמין את ברית-המור עצות!"

לכל מטבע יש שני צדדים ומעגל סור-גר אחד. למסיתים הגרוזים באשדוד, שר-הסעירו את המדינה לפני שבועיים באיר-מיהם לרדת מהארץ, יש אלפי מטבעות-האשמה אולם חוט המעגל הוכבב אותן — סבוך כפקעת צמר מליאת קשרים.

בסוף נובמבר השנה, ברחבה שלפני בית מס' 2003 שבשכונת אשדוד, אי-זור ו' באשדוד — התיצבו שלושה גברים, עולים מגרוזיה, להשמיע את טענותיהם כלפי ממשלת-ישראל. המשותף לשלוש-תם: התמרמרות כלפי העתונות הישרא-לית על שלא פירטה בדיקת את הסיבות שהביאו להחלטה לחזור לגרוזיה, תל-רות כנגד ממשלת-ישראל ומוסדות הקל-י-טה והסוכנות שהיפלו לדבריהם את הגר-ור זים לרעה וחתימה על המכתב המפורס-ם לפודגורני, נשיא בריה"מ. שלושת המ-מורמרים סירבו להצטלם והציגו עצמם כי אהרון מיששוילי, סוחר; אלישע אלקא-שוילי, ספר; ונגה קאשוילי, פועלת-עש-יה. אהרון מיששוילי התגלה כדובר הראשי, אך השניים האחרים לא טמנו ידם בצלחת-דבריהם שפעו ארס, האשמות קשות. על-בון צורב ותוקפנות. כלפי מי? כלפי כולם: החל בממשלת-ישראל, עבור דרך משרד-הקליטה, הסוכנות וקופת-חולים וכ-

שבנו נולד הרעיון לחדור לגרוזיה

תעלומת המרד הגרוזי

אסטרונומי! המחירים פה גבוהים מאוד! "ישכר הדירה!! הרי צריך לעבוד כל החיים כמו חמור על מנת לשאת בהוצאות שכר הדירה!" הם סווגו לעבודה, וכל טענותיהם כי מעולם לא עסקו בעבודה שחורה — ב"חקלאות או בתי-חרושת. — לא עזרו. במהרה נוכחו כי משכורת הפועל היא כ-450 לירות לחודש. חיש מהר עשו חשבון פשוט: 200 לירות שכר דירה ייבלעו כמחצית המשכורת ואילו קילו בשר עולה בשוק 1.50 לירות.

"איזה חיים זה?! לא רק שאין סיכויים לחסוך — צפויה גם סכנת רעב! ומה עם לבוש? ומי ישלם עבור הלימודים? והי-נאות חיים למיניהן — צריך לוותר עלי-הן? היכן ההבטחות שהבטיחו לנו? למה שיקרו לנו? כרטיס קולנוע עולה 3.50 לירות! היזכו ילדי לראות סרט ביש-ראי? מה הם חושבים להם במשרד הקל-י-טה והסוכנות — שאנחנו חיות?!" "יש להם לב של אבן! כשנכנסנו להת-לונג הם צעקו, החוצה!! המילה העב-רית המוכרת לי ביותר היא, החוצה!"

"רק הכסף"

קובע!!

פעם הייתי ציוני גרוזי, אומר אלישע אלקאשוילי, "אפילו שבתתי-שבית-רעב במוסקבה. היום אני לא מא-מין באיש. במדינת ישראל אין חוק ואין סדר. רק הכסף קובע כאן. לי כבר לא איכפת: שמדינת ישראל תחיה לה בשלום עם עצמה — אך בלעדי, אני עובד!"

הי מקרי חולי באשדוד. ההיכרות עם קופת-חולים היתה בלתי אמצעית. בגרור-זיה, כבכל ברית-המועצות, עזרה רפואית ניתנת בחינם. כאן: "אשה אחת חלתה וקדחה מחום וכש-רצנו לקופת-חולים אמרו לנו לשלם 30 לירות — אחרת לא ישלחו את האמבולנס!" "לא איכפת להם כלום. אפילו אם נגווע ברעב או נמות — לא רוצים אותנו כאן. עובדה, עד שלא הקמנו קצת רעש —

ככות הביורוקרטיה היבשה. "אל תפרידו בינינו! צעקנו במשרד הקליטה שבשדה-התעופה. אל תפרידו בין משפחות' צעקנו. ואין שומע! אין דוברי גרוזית במשרד הקליטה ואם נמצא דובר רוסית — הוא התייחס אלינו בגסות והפי-לח אותנו לרעה לגבי השאר..."

פחה בונה חדר נוסף לרגל נישואי כל בן או בת, והמשפחה תמיד גדלה והולכת. בני דודים מתתננים עם בני דודים ו-נשאים מלוכדים. כאן הפרידו בין אחים ואחיות. משרד הקליטה קבע בפסקנות מי לכאן ומי לשם. משפחות שהיו מורג-לות לחיות יחד במשך שנים — הופרדו

לה — בקרוביהם, יוצאי גרוזיה שעלו ארצה לפני שלוש שנים.

"כולם שיקרו אותנו!" טען אז אהרון מיששוילי, "בנים שיקרו לי-אבותיהם, אחים שיקרו לאחיותיהם, מש-רדייה-ממשלה שיקרו לכל העדה הגרוזית. אמרו לנו לעזוב הכל ולעלות לישראל. אמרו לנו כי נקבל כאן פיצוי מלא על כל רכוש שנשאיר שם! הבטיחו לנו כי בישראל יש טלוויזיה בכל קיר והמשכורת הממוצעת היא 3000 לירות לחודש."

מי ביקש

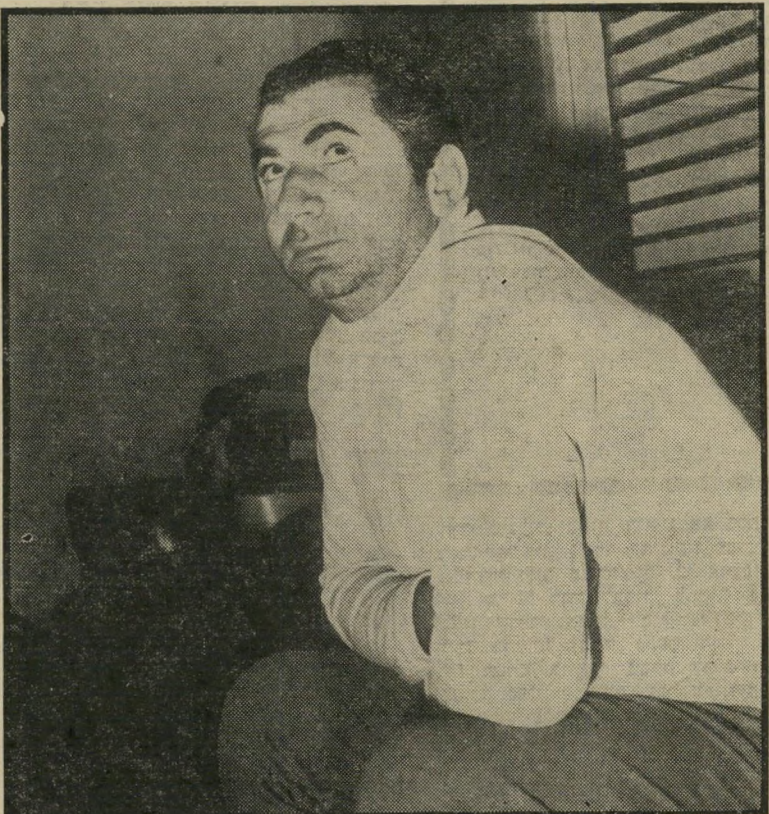

מכם לבוא?

לדבריהם, הם חיו בטוב בגרוזיה. לכור-לם היו בתים גדולים בעלי 7 עד 14 חדרים. בטווח יום כל שתחפוץ בה הנפש, סביבתם יהודית בלבד. האנטישמיות, אמ-ר, לא עברה אפילו את סף גרוזיה. אך במכתבים שהגיעו מישראל, באותם מכ-תבים, "שעבדו עלינו להעלותנו לכאן" — הפחידו אותם כי הסכנה האנטישמית פרו-צה בכל ברית-המועצות ותתפרץ לגרו-זיה בכל שעה ורגע. "כתבו לנו כי הפרעות חייבים לברות. כתבו לנו כי הפרעות ביהודים מתהלכות בכל רחבי ברית-המור-עצות וגם לגרוזיה תגיענה. נאלצנו להאמין לכותבים. לא היה לנו שום אמצעי בדיקה ולא תיארונו לעצמנו כי משקרים לנו. וכך, עובנו הכל ובאנו הנה.

"יש בינינו הרבה חרדים, ממש פאנא-טיים. אנשים אלה הם נאיבים להחריד ו-מאמינים לכל אדם. הפחד פן לא יאפשר להם לשמור על הדת היהודית — אחז בכולם. מדוע שיקרו לנו? מדוע פיטמו אותנו בפחדים? אם יהודי רוצה לעלות ארצה — לא יעצור אותו דבר, הוא יעלה מרצונו הטוב והחופשי. למה הבטיחו לנו דברים שאינם ברי ביצוע?"

הבטיחו להם, לדבריהם, כי דבר לא ישתנה בחייהם וכבר בשדה-התעופה בא השינוי הראשון. הגרוזים רגילים לחיות יחד, בריכוז גדול של משפחות. אב המש-

קאשוילי: האיש השקט